

NACRX003485D

Dne: 23.10.2018 | Naše značka: NA- 3043-3/04-2018 | Vyřizuje/tel.: Zítek / 974 847 419; Machková / 947 847 397
Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Varšava, Polsko

ÚČEL CESTY: seznámení se s polskou archivní praxí, studium archivních materiálů, jednání o možnosti spolupráce při tvorbě edic k československo-polským vztahům, jednání v rámci spolupráce Národního archivu na výstavě Muzea Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Zora Machková, Mgr. Adam Zítek

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Adam Zítek

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Archiwum Akt Nowych, Stefana Hankiewiczze 1, 02-103 Warszawa; Archwium Instytutu Pamięci Narodowej, Kłobucka 21, 02-399 Warszawa; Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, plac Krasińskich 2, 00-207 Warszawa

TRVÁNÍ CESTY: 12. 10. – 20. 10. 2018

DATUM VYHOTOVENÍ: 23. 10. 2018

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Odjezd z Hlavního nádraží Praha do Varšavy vlakem dne 12. 10. 2018 v 22:19, přejezd hranic 2:00, příjezd na místo dne 13. 10. 2018, 9:37 na stanici Warszawa-Centralna. Ubytování zajišťovala Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych ve svém sídle na ulici Rakowieckej. Příslušným archivem v rámci archivní výměny pak byl Archiwum Akt Nowych (AAN), kde jsme v pondělí vyřešili všechny formální záležitosti spojené s naším pobytem. Čas našeho pobytu byl věnován jednání z kolegy z následujících institucí - Archiwum Akt Nowych, Instytut Pamięci Narodowej a Muzeum Narodowe w Warszawie - a dále studiu archivních materiálů a seznámení se s archivní praxí v Polsku (viz blíže část odborná). Odjezd z Varšavy do Prahy opět vlakem dne 19. 10. 2018 v 19:25, přejezd polsko-českých hranic 1:00, příjezd do Prahy na Hlavní nádraží následujícího dne 20. 10. 2018 v 8:21.

ČÁST ODBORNÁ:

V pondělí 15. 10. jsme navštívili Archiwum Akt Nowych (AAN). Součástí návštěvy bylo seznámení se s fungováním archivu, způsobem ukládání archivního materiálů - na rozdíl od české praxe jsou archiválie ukládány spíše v jednotlivých složkách, které odpovídají inventárním jednotkám. Dále jsme byli seznámeni s restaurátorskými pracovišti, a to jak pro jednotlivé archiválie vyžadující delší a náročnější přístup, tak pro tzv. „masovou“ konzervaci prováděnou mechanicky. Kolegové nám ukázali nám i některé skvosty z archiválií uložených v AAN, jako např. dekret o jmenování J. Piłsudského vedením státu z roku 1918. Následovalo seznámení se s chodem badatelný a též s podobou inventářů, které často představují původní předávací seznamy od původců, což souvisí s aplikovanou předarchivní péčí v Polsku, kdy jsou materiály přejímány do archivů pouze ve striktně požadované-zpracované podobě. Dalším bodem naší návštěvy v AAN bylo jednání s panem ředitelem Krawczakem o možnostech spolupráce při vytváření edice k československo-polským vztahům. Po velmi pozitivním přijetí této myšlenky proběhlo další jednání též v pátek 19. 10., tentokrát přímo se správcem příslušných fondů (PPR, PZPR) panem Jankowskim, který nás seznámil se svojí představou realizace této edice založené na jeho dlouholetých zkušenostech s ediční činností.

V úterý 16. 10. byla první část dne věnována studiu archivních materiálů z fondů ústředních orgánů státní správy a prvotním rešerším týkajících se československé problematiky v těchto fondech. V druhé části dne jsme společně s kolegou z AAN, dr. Dąbrowskim, který se o nás po celou dobu pobytu staral, navštívili archiv polského Institutu paměti národa (Instytut Pamięci Narodowej, IPN). Program návštěvy byl následující: základní charakteristika činnosti archivu a jeho organizace, včetně počtů podaných žádostí ať v souvislosti se zpřístupněním archivních materiálů či přiznáváním statutu oběti komunistického režimu; názorná ukázka fungování techniky pro analýzu anonymizovaných dokumentů; ukázka uložení archivních materiálů a nastínění problematiky

spojené se zpřístupňováním evidenčních svazků; ukázka zpřístupňování materiálů prostřednictvím digitálního archivu v badatelně IPN. Po exkurzi v archivu IPN jsme měli též možnost nahlédnout do činnosti historického ústavu IPN, seznámit s jeho publikační činností a prodiskutovat jejich případnou spoluúčasť na vytváření edice k československo-polským vztahům.

Ve středu a čtvrtek (17. - 18. 10.) jsme společně s paní Annou Miczko z Muzea Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego (součást Muzeum Narodowe w Warszawie) intenzivně doladovávali podrobnosti dohody o spoluúčasti Národního archivu na mezinárodním projektu „The Monument Central and Eastern Europe 1918–2018“. Ostatní čas byl věnován studiu archivních fondů uložených v AAN i IPN. Studovaný materiál se týká nejen československo-polských vztahů, ale rovněž bezpečnostního a soudního aparátu a poslouží ke vzniku dílčích komparativních studií v tuzemských i zahraničních odborných periodických či jako podklad pro vystoupení na vědeckých konferencích.

V pátek 19. 10. ještě proběhla závěrečná schůzka s paní Annou Miczko z Muzea Rzeźby, na které nám předložila již signovanou dohodu za polskou stranu. Bylo domluveno, že po podpisu dohody z české strany poskytneme kopie dokumentů z fondů Národního archivu na výstavu, která se bude konat v rámci projektu „The Monument Central and Eastern Europe 1918–2018“ koncem tohoto roku ve Varšavě.